

Kuinkas sitten kävikään?

**Kertomuksia rakennustyömaan
työtapaturmista**

Kuinkas sitten kävikään?

Kertomuksia rakennustyömaan työtaturmista

Suomen Rakennusmedia Oy
Unioninkatu 14
00130 Helsinki
www.rakennusmedia.fi

© Talonrakennusteollisuus ry, Tarja Mäki, Anssi Koskenvesa

ISBN 978-952-269-015-9 (nid.)
ISBN 978-952-269-016-6 (PDF)

Tekijät Tarja Mäki, Anssi Koskenvesa
Taitto Satu Sahlstedt

Kirjapaino Tammerprint Oy, Tampere 2011

SISÄLLYSLUETTELO

Esipuhe	5
Olisihan se suojuksen paikalla olo varmaan estänyt sen	7
Mä kuulun niihin joille sattuu aina jotain	13
Oli meillä valjaat ja kaikki vaijerit ja systeemit	21
Siinä meni joitakin minuutteja ennen kuin tajusin	25
Ku mä siellä maassa makailin niin ajattelin, että kyllä se kiire loppu nyt tähän	31
Jostain syystä tungin peukalon sinne terään	37
Se teline kaatu alta	41
Kukaan ei voinu sitä etukäteen tietää	47
Kiirehän on jo siinä kohtaa ohi	53

ESIPUHE

Tähän kirjaan on koottu omakohtaisia kertomuksia rakennustyömaan työpaturmista. Kertomukset perustuvat Miten se oltais voitu estää? -haastattelututkimuksen tutkimusaineistoon, jota tätä kirjaa varten on lyhennetty ja muokattu. Kertomusten julkaisemiseen on pyydetty ja saatu asianomaisten henkilöiden lupa.

Kertomukset tarjoavat lukijoille näkökulman siihen elämään ja niihin ajatuksiin, joita vakava onnettomuus tai läheisen työtoverin kuolema aiheuttaa. Tarkoitus ei ole pelotella lukijaa, vaan alleviivata sitä tosiasiaa, että turvallisuus on vakava asia.

Asian vakavuudesta huolimatta kertomuksissa on positiivinen vire. Elämä jatkuu onnettomuuden jälkeen – erilaisena toki, mutta jatkuu kuitenkin. Osa jatkaa elämäänsä kokemusta viisaampana, osa koulutautuu uuteen työhön ja osa opettelee elämää työelämän ulkopuolella uusien reunaehtojen puitteissa.

Kirja on tehty hyödynnettäväksi rakennusalan työturvallisuustyössä, -koulutuksessa ja -asennekasvatuksessa eri tilanteissa. Kirjaa on ostettavissa Suomen Rakennusmedia Oy:stä. Lisäksi se on saatavissa pdf-versiona Ratuke-hankkeen nettivuilta, www.ratuke.fi.

Koulutusaineistona käytettäväksi on laadittu myös kalvosarja sekä tässä kirjassa esitetyt äänitteet, jotka ovat myös saatavissa Ratuke-hankkeen sivuilta www.ratuke.fi.

Ääninauhoja voi hyödyntää koulutuksissa sellaisenaan tai kalvosarjoihin liitettynä.

Tämä kirja ja siihen liittyvä aineisto on laadittu Työsuojelurahaston ja Talonrakennusteollisuus ry:n tuella. Kiitämme molempia rahoituksesta ja luottamuksesta hankkeen toteutukseen. Ratuke-johtoryhmää kiitämme hankkeen ohjauksesta ja ideoista kirjan sisällön muokkaamiseksi. Kiitos!

Erityisen suuren kiitoksen haluamme osoittaa niille rakennusalan ammattilaisille, jotka antoivat luvan kertomuksensa julkaisemiseen. Suuret kiitokset luottamuksesta!

Espoossa 1.9.2011

Tarja Mäki & Anssi Koskenvesa

Mittaviiva Oy

Olisihan se suojuksen paikalla olo varmaan estänyt sen

Olin ylitöissä. Sirkkelin teräsuojaus oli rikki. Ilman teräsuojan toimintaa, niin kuin ennenkin. Eihän mitään ole tapahtunut aiemminkaan. Siinä rytäkässä meni sitten kaikki. Nykyään on aina uusi sirkkeli. Jos on jotain ongelmia, vaihdetaan uuteen. Käytäntö tuli työmaalle voimaan vähän liian myöhään. Raksahommathan on nyt minulta poissuljettu.

Olisihan se suojuksen paikalla olo varmaan estänyt sen

Siinä rytäkässä meni sitten osa jänteistä ja kaikki hermot kädestä.

Viikonloppuna se tapaturma kävi. Oltiin ylitöissä kaverin kanssa kahdestaan. Se oli ihan normaali käytäntö, että töitä tehtiin viikonloppusinkin.

Olin katkomassa katkaisusirkkelillä semmoisia puupaloja. Siinä sirkkelissä ei ollut se teräsuojus oikein kunnossa sillä hetkellä. Sitä suo-

jaa oli kyllä korjattu useampaan otteeseen, ja se aina toimi vähän aikaa. Mutta kun sitä aina korjattiin, niin se ei nyt sitten sattunut toimimaan silloin.

Sirkkelin terä sitten pääsi ottamaan hanskasta kiinni ja se vetäisi tuohon kämmenselkään. Melkein ranteen kohdalta se nappas.

Olisihan se suojuksen paikalla olo varmaan estänyt sen. On noita vehkeitä ollut rikki ennenkin. Se on tavallaan vaan semmoinen ilmiö, että ihmiset tottuu siihen, että tälläi on ennenkin tehty ja mitään ei oo sattunu.

Menin sitten kaverin luokse ja kysyin josko se soittais mulle ambulanssin. Olo oli silloin vielä ihan täysjärkinen. Työkaveri tunnusti, että se siinä voi huomommin kuin minä.

Poliisitkin tuli paikalle just kun lähdin ambulanssilla. Esimies oli kuulemma tullut siihen myöhemmin, kun sai tiedon onnettomuudesta. Poliisit oli sitten kuvannu ja ympyröineet sen tapaturmapaikan ja pistäneet sen sirkkelin käyttökieltoon.

Ambulanssissa ne pisti siteet käteen puristamaan, että verenvuoto edes vähän tyrehtyis, mutta eivät ne saaneet sitä kokonaan tyrehtymään, kun isot valtimot oli kuitenkin auki.

Mua ei ihme kyllä ei koskenut mihinkään. En tiiä mistä johtu, että ei koskenut, mutta ei se shokki varmaan ollu. Perillä mut sitten vietiin leikattavaksi. Ortopedi yritti ensin, mutta kun se aukas siteet ni se laitto ne samantien takaisin kiinni ja totesi, että tämä ei ole sen alan hommia. Pistivät minut sitten seuraavana päivänä käsi-kirurgille ja illalla leikkaukseen.

Multa meni siinä kahdeksan, kymmenen jännettä ja hermoja ja se sirkkeli teki vähän tuohon luuhun uraa. Nyt se käsi ei mee enää

Nykyään siellä on kokoajan uus sirkkeli. Jos jotain tulee, ni se vaihdetaan heti uuteen. Vähän myöhässä tuli se käytäntö minun kannalta.

Olisihan se suojuksen paikalla olo varmaan estänyt sen

kunnolla nyrkkiin. Auki sen saa, mutta voimaa siinä ei ole. Rannekaan ei toimi enää. Se luutu aika jäykäks. Ja koko ajan menee huonommaksi. Käsi toimii jollain tavalla apuna, mutta kyllä oikeakätisestä tuli nyt vasenkätinen.

Rakennusalanhommat on pois-suljettu, kun en tuota kättä pysty käyttämään fyysisessä työssä.

Sairaslomalla kyllä mietitytti, että mitä tästä tulee. Välillä oli sairaslomalla semmoinen olo, että ihan sama, ei kiinnostanu mikään. Kaikki kaveritkin oli töissä ja itte joutui sohvalle makaamaan. Pitkiä oli päivät välillä.

Yhdeksän viikkoa tuossa kädessä oli lasta. Yhtä niveltä sai sen aikana kerralla käyttää. Viis kertaa päivässä piti käydä jokainen nivel läpi. Puristusvoimahan tosta kädestä hävisi, kun hermot tuhoutu.

Eihän se naurata, kun työkyky menee. Mutta onneksi ei tarvinnut pelätä henkensä menettämisen puolesta.

Vakuutuksen kanssa on pitänyt tapella kyllä viimeiseen asti. Ja ite sain tapella sen asian kanssa aluksi, mutta nyt Rakennusliitto hoitaa sitä asiaa. Se on jännä, että vakuutusyhtiöt ottaa mielellään rahaa, mutta ei ne sitä anna.

Vuoden olin sairaslomalla ja siirryin siitä sitten suoraan työkyvyttömyyseläkkeelle. Päivääkään en päässy käymään töissä siinä välissä. Tästä eteenpäin täytyy tehdä sitä mitä pystyy ja levätä sitä kun tulee kipuja tekemisestä. Kipua kyllä on, että hermosärky-lääkkeillä mennään.

Moottoripyöräilyn jouduin lopettamaan ja myymään pyörän. Siitä tulee kipuja niin siinä ei oo enää ajonautintoa. Autolla pystyn ajamaan, mutta automaattivaihteinen sen pitää olla.

Kyllä tämä tulevaisuus nyt ihan hyvältä ja valoiselta taas näyttää. Yritän nyt uudelleen kouluttautua. Ihan hyvältä hommalta tää uusi-kin tuntuu, mutta lukeminen tahtoo olla vaikeeta.

Ei mulla sinällään ole ikävä rakennusalalle, mutta varmaan olisin edelleen samoissa hommissa, jos onnettomuutta ei olisi tapahtunu. Tykkään ruumiillisesta työstä. Toivottavasti vaan löytyy hommia tällä uudella alalla. En oo valmis muuttamaan kauas ku on perhe ja talo täällä.

Sen oon oppinu, että huonoilla vehkeillä ei kannata tehdä hommia. Huonoista työvälineistä on vaan murheita.

Kannattaa huolehtia, että välineet on kunnossa ja että ne on laadukkaita vehkeitä.

Mä kuulun niihin joille sattuu aina jotain

Oon vähän vahinkoaltis. Vasen olkapää ja pää on ainoat paikat, joita ei ole leikattu. Sitähän on hengenvaarassa joka päivä. Aina välillä kun sattuu, muistaa olla vähän aikaa varovainen. Mutta sitten se taas unohtuu. Vähän kun tekisi rauhallisemmin, niin sattuisi vähemmän.

Mä kuulun niihin joille sattuu aina jotain

Mistä sitä nyt sitten lähtis. Näitä hommia oon tehny 11 vuotta. Oisko mulla vasen olkapää ja pää ainoot paikat, mitä ei oo vielä leikattu. Toisesta polvesta on poistettu kaikki mitä sieltä voi poistaa, niin että se vielä toimii jotenki. Jalkapöydän luita on menny poikki. Sääriluu meni kanssa joskus. Mut se vaan murtu. Ei se ollu kauaa kipsissä. Kylkiluita on menny useampia. Sormet nyt on vähän väliä poikki jostaki. Kyynärpää leikattiin vuosi sitte suurinpiirtein. Olkapää leikattiin nyt tossa hiljattain. Mitäköhän kaikkee sitä on ollu...

Toi vasen polvi meni siinä ku laitoin valoja ja roikuin yhen jalan varassa. Liukastuin siitä sitten ja kaaduin. Oisko siinä ollu joku 5-6 metriä pudotusta. Jalka jäi sillai vinoon ja sen reuna osu suoraan lankun päälle. Kirosin, että nyt meni poikki. Nilkka tuli tuolta sivulta ulos. Se meni sitten niin moneen osaa, että ne laitto sen uusiks ruuveilla.

Polvikin leikattiin kahteen kertaan ja sieltä poistettiin paljon tavaraa ja sinne laitettiin jotain, kun siellä otti luut toisiinsa ja ne tehtiin sillei keinotekosesti. Sairasloma oli silloin aika pitkä.

Ei tuo selkäkään ole säilyny ehjänä. Mitäs mulle silloin kävi...? Niskanikama multa murtu. Jotain mä kompuroin työmaalla ja kaaduin sellaiseen lankkukasaan. Siitä on niin pitkä aika, etten mä

No kaiken maailman nivelsiteitä ja tuollaisia nyt menee vähän väliä. En noita oo oikein laskenukaan. Oon vähän vahinkoaltis. Mä kuulun niihin, joille sattuu aina jotain.

tarkkaan muistakaan. Murtu se kuitenkin ja mulla oli pitkän aikaa pää sellaisessa siteessä. Sairaalassa taas ruuvattiin kasaan. Siinä kaulurihommassakin meni sitten aika kauan.

Kylki kerran puristu rungon ja koneen väliin. Menikö niitä kylkiluita sitten kolme. Kerran meinasin pudota holvilta, ku nosturiketjut osui minuun. Silloin meni pari kylkiluuta ja tulihan silloin päähänkin reikä.

Mulla oli turvavaljaat. Ne otti kiinni ja menin pää edellä siihen alapalkkiin.

Pää aukes ja taju lähti pois. Roikuin siellä ja kaveri kävi laske-massa alas. Ei siinä mitään. Kävin siinä vähän paikkaamassa ja sain pari tikkiäkin. Kylkiluille ei voinu tehdä mitään. Ne pitää vain sairastaa. Sain sairauslomaaki, mutta ei niitä oikein kerenny pitää. Päivässä olin takasin.

No, nythän mä olin seitsemän kuukautta sairauslomalla ton olkapään takia. Meinas käsi lähtee irti. Kaikki repes. Yks jänne jäi ehjäksi. Ihot ja kaikki repes. Meinasin pudota, tai putosinkin pari metriä ja sain sitten kiinni. Siitä sain itteni heilautettua sinne rungon sisäpuolelle ja putosin sitten vaan siihen. Sitten mä kaaduin vielä tullessani alas tikkailta. Luiskahdin tietysti sen kipeän käden varaan, että se käsi meni sitten kahteen kertaan.

***Kyllä mä mun työt hoidan,
vaikka sairauslomalla oon.***

Mä kuulun niihin joille sattuu aina jotain

Silloin putoamisen jälkeen ei toiminu sormet, mutta tehtiin kuitenkin se työ valmiiks. Ei siinä ollu enää ku viimeistelyjä. Ku oltiin saatu työt tehtyä niin lähdin kotiin. Kipiähän se käsi oli ku perkele, mutta mä söin vaan kourakaupalla särkylääkkeitä ja mietin, että ei tää oikein toimi tämä käsi. Mä olin sinä päivänä ni myöhään kotona, etten mä ehtiny enää lääkäriin. Seuraavana päivänä menin lääkäriin, ku käsi ei toiminu enää ollenkaan.

Lääkäri ku näki, niin sehän haukku niinku yleensä. Että nyt vasta tulit. Sano, että olisi ambulanssilla pitäny tulla, mutta en mä nyt niitä perkele. Ajoin ite siitä kotia. Yli neljä tuntia ne sitä kättä leikkas. Aika pitkään se leikkaus kesti.

Nyt mulla on kolme viikkoo pitämättömiä sairaslomia. Parhaimmillaan niitä on tainu olla neljä viikko. Enkä niitä kaikkia oo siten pitänytään. Aina silloin kun on ollu vähän joutilasta aikaa, niin sitten oon pitänyt sairaslomaa. Sitten kun firmassa on rauhallisempaa, ku ei oo hommia niin sillon. Mutta kyllähän noita töitä riittäisi kaiken aikaa. Sitä on aina.

Sano se meidän johtaja, et ei ne sairaslomat oo niinku kesäloimat mitä siirrellään. Sairaslomat pidetään silloin ku lääkäri niin määrää. Mutta kyl mä mun työt hoidan, vaikka sairaslomalla oon. Sen teen mitä ite pystyn tekemään ja sitten firma tilaa lisää miehiä. Ei kukaan oo korvaamaton, mutta kyllä ne aika paljo vaikeuksissa on, jos mä oon oikein koomassa enkä saa sanaa suusta.

Vähän ku tekis hommia rauhallisemmin ja ei ottaisi turhia riskejä niin sattuis vähemmän. Mutta kun mä oon niin pikanen luonne. Ajattelen, että ei kai tässä nyt mitään ja sitten yleensä tapahtuu jotain.

Valjaat hidastaa sitä hommaa niin että ei niitä tuu oikein pidettyä. Mulla ittelläni on ne ehkä noin puolet ajasta käytössä. Mutta pitäis niitä valjaita enemmän käyttää.

Kyllä se yrityksen johto nyt jo sanoo, että jos ei ala työtaturmat vähenemään, niin siirretään sut toisiin tehtäviin. Mutta ei ne mulle mitään voi. Mä sanon, että siinä vaiheessa mä vaihdan firmaa. Perkele, mä mitään ala siellä konttorilla istumaan. Pitää saada olla ja mennä ja tehdä. Ei musta oo mihinkään paperin pyörittelyyn ja mitään yksitoikkoista hommaa tekemään. Siitähän tää on just niin mukavaa hommaa ku jokainen päivä on erilainen.

Sitähän on periaatteessa hengenvaarassa joka päivä. Usein sattuu läheltä piti -tilanteita. Sitten sen hetken aikaa muistaa. Kyllä sitä sitten viitisen minuuttia on varovaisempi. Ei sitten sen jälkeen enää, vaan samalla raivolla mennään.

Mä kuulun niihin joille sattuu aina jotain

Mun perhekin on kai vähän jo tottunu tähän. Viime vuonna vissiin menin vain kerran ambulanssilla. Eli se oli ihan hyvä vuosi. Mutta nämä hommat on vaan jonkun tehtävä. Mitä useemmin sattuu, ni jotenkin siihen tottuu, siis siihen että työtapaturmia sattuu.

Eikä sitä kypärääkään tuu oikein pidettyä. Eipä sillä oikein mitään teekkään, jos pudotusta on paljon eikä sieltä mitään putoo päähän. Sitten talvella se on niin pirun kylmä, kun ei sinne saa mitään kunnon lakkia alle.

Kengät pitää olla sellaiset, että ne tuntee alustan. Että ei mulla oo naulaanastumissuojia ollenkaan, mutta turvakärki on.

Oon saanu hyvää hoitoa tuolta meidän firmalta.

Tietysti nää keskussairaalat ja arvauskeskukset on sitten osittain ollu oma lukunsa. Kun toi mulla meni tuo olkapääkin, ni mun firma makso mulle heti magneettikuvaukset. Sain ne heti ja ne ties heti, mitä tehdä sille olkapäälle. Vakuutusyhtiö alko siinä sitten kikkaillee, niin että kesti melkein viisi viikkoa odottaa. Ne meinas meidän firmassa, että firma maksais sen leikkauksen ja kaikki semmoset, niin pääsisin heti leikkaukseen. Vakuutusyhtiö kielsi sen.

Että jos firma maksaa sen, niin ne ei maksa yhtään mitään. Että heidän pitää ensin tehdä asiasta päätös. Perkele, kun oli magneettikuvat ja kaikki, ja tiedettiin mikä on, niin leikattava se on.

Ei siinä autanut mikään. Piti vaan odottaa. Siinä meni sitten useampi viikko odotellessa. Se oli vakuutusyhtiön puolesta aika lapsellista touhua.

Kun mulla oli se jalka leikattuna ja polvi suorana, ni lääkäri sano, että vakuutusyhtiö ei sitten maksa enää sairaslomakorvauksia, että mee töihin. Mä menin sitten meidän firman lääkäriasemalle, että mikäs perkeleen lappu tää on. Että mulla on kinttu suorana eikä se taivu milläkään. Että mun pitäis mennä töihin. Soitin vakuutusyhtiöön ja sieltä sanottiin, että ota ergonominen työasento. Selvä. Mä oon menossa työmaalle tonne kymmenien metrien korkeuteen ja seison siellä palkkien päällä. Näytä mulle ergonominen työasento, kun lyön siellä lekalla. Että millä mä edes pääsen sinne?

Ne löi mulle luurin korvaan. Se lääkäri sieltä meidän firman työterveyshuollosta sitten soitti ja asia kyllä selvis heti. Vakuutusyhtiö kokeili vaan kepillä jäätä, että jos hullu menis töihin.

Kai sitä nyt jotain näistä tapaturmista on oppinu... tai en mä tiedä onko sitä oikeesti oppinu yhtään mitään.

Jos tulee nuorempia kavereita porukkaan mukaan niin mä sanon niille, että älkää tehkö niinku mä teen, vaan tehkää niinku mä sanon.

Ja ne tekee sitten niinku mä sanon. Sillei turvallisesti eikä niinku minä. Mutta harvoinhan näihin hommiin kukaan tulee. Ja ei ne yleensä jää. Se on yleensä se yksi päivä ja sen jälkeen niitä ei enää näy. Ei tässä hommassa oo minkäänlaista koulutusta. Kaikki pitää opetella kantapään kautta.

Meille sattuu kaikille vähän vuorotellen. Se on normaalia.

Oli meillä valjaat ja kaikki vaijerit ja systeemit

Makasin siinä maassa ja koitin saada henkeä. Se oli ihan tajuttoman vaikeeta. Yksi kaveri jäi kolmen metrin päähän kännykkä kädessä. Se meni ihan lukkoon. Lääkäri kävi tarkistamassa mun jalat, että pystyin heiluttamaan varpaita ja jalkoja.

Oli meillä valjaat ja kaikki vaijerit ja systeemit

Siitä on nytten yli kaksi vuotta jo aikaa, kun tipuin. Oltiin purkamassa telineitä ja oltiin jo päästy aika alas ennen kuin tää onnettomuus tapahtu. Oli meillä valjaat ja kaikki vaijerit ja systeemit. Mutta mä olin just huonossa kohtaa.

Siinä oli semmoinen telineen nostoväli, että jouduin olemaan kyyryssä siellä. Mä olin ottamassa kaverilta sitä vaijerikelaa, että mä olisin saanu itteni kiinni. Mutta en kerennyt tekemään sitä, kun otin tukee sellaisesta telineosasta, joka oli jo yläpäästä auki. Se helppas sieltä yläpäästä ja sit mä putosin ja tulin niskoilleni alas. Tuuria sinänsä, et mitään ei tippunu päälle ja siinä maassa mihin tipuin oli vieressä tiiliä ja jotain rautoja pystyssä. Että oli mulla sellainen tuuri, etten osunu niihin.

Se putoamismatka kesti hyvin kauan. Työkaveri sano, ettei siinä menny kauaa, mutta kyllä siinä kauan kesti. Mä vaan odotin, että koska sattuu. Sen mä muistan, miten pitkältä ajalta se matka tuntu.

Makasin siinä maassa ja koitin saada henkeä. Se oli ihan tajutoman vaikeeta. Jotain oli silloin alastulossa osunu rintaan, niin se oli varmaan heittänyt ilmat pihalle. Sitten siihen tuli yksi kaveri. Se jäi kolmen metrin päähän kännykkä kädessä. Se meni ihan lukkoon eikä pystynyt tekemään mitään. Toinen sitten huusi sille, että tee nyt jotain. Ei se kyennyt tekemään mitään. Toiset soitti sitten ambulanssin ja lähetti muutaman kaverin ohjaamaan sitä.

En mä siinä millään vakavalla mielellä ollu. Koitin jotain läppää heittää. Sitä itse ihmettelen, ettei taju menny. Mä muistan et välillä meni silmät kiinni, mut kyl mä olin hereillä ja tiesin koko ajan mitä ympärillä tapahtuu.

Sitten tuli ammattilaiset paikalle ja ne anto heti piikkiä, pisti tipan ja semmosen kaulatuen. Lääkäri kävi tarkistamassa mun jalat, kun makasin maassa, että pystyin heiluttamaan varpaita ja jalkoja. Hyvin varovasti siinä edettiin. Kyl joka paikkaan sattuu ja mä pystyin aina vastaamaan ku kysyttiin mikä paikka on kipeä.

Sitten vaan sairaalaan. Ei menty pillit päällä, vaikka mä sitä taikinkin pyytää. Ei kuulemma tarvinnu.

Polvi mulla murto, sit rintalasta ja joku kolme viisi niskanikamaa. Ranne mulla kanssa vääntyy, mut ei muuta. Oli ihan muutamasta millistä kiinni, et en enää kävelis.

Oli talvi ja aika kylmä. Ne osasivat toimia ihan oikein. Kaverit heitti takin mun päälle, kun aloin tärisemään. Ja sit ne pisti mut kylkiasentoon, ja vähän pehmeetä mun pään alle. Ne pisti kädetkin silleen miten kuuluu.

Oli meillä valjaat ja kaikki vaijerit ja systeemit

Lääkärit sano, että onneksi on vahvat luut, maitoo paljon juotu ja juustoo syöty ja vähän lihaksia ympärillä, että ne suojaa.

Sairasloma oli pakkolepoa. Mä en saanu edes nostaa maitopurkkia pöydältä. Ei saanu mitään kääntöliikkeitä tehdä eikä mitään. Kuusi viikkoa mä pidin sitä niskatukea yötä päivää. Se turvas sen, että nikamat luutu takasi.

Yllättävän hyvin on menny. Kyllä tuota polvea vieläkin särkee silloin tällöin, mutta yritän pystyä noihin samoihin hommiin ku aikaisemminkin.

Kyllä mä olin varovainen jo silloin ennen onnettomuutta. Osasin varoa ja käytin turvalaitteita, mutta nyt on vielä helpompi sanoo muille, jos näkee jotain vaarallista. Jos näkee jonkun vaarallisen homman ni mennään heti korjaamaan tai sitten siitä kerrotaan heti muille.

Kaikkien pitää olla mukana siinä turvallisuushommassa.

Siinä meni joitakin minuutteja ennen kuin tajusin

Ihan normaali työtilanne. Vähän oli kiire. Yhtäkkiä kaveri kompastui ja putosi. Siinä meni joitakin minuutteja ennen kuin tajusin mitä oli tapahtunut. Aikamoinen shokki ja tärinä. Minä menin ihan lukkoon. Otin sairauslomaa. Pelotti älyttömästi palata töihin. Kyllä siinä suhtautuminen turvallisuusasioihin muuttui kaverin tapaturman myötä.

Siinä meni joitakin minuutteja ennen kuin tajusin

Ihan normaali työtilanne se oli. Se oli sellainen korjauskohde, viimesiä kohtia oltiin tekemässä. Kaveri teki omia hommiensa siinä. Mä en ollu siinä ihan vieressä, vaan olin selin häneen. Oli vähän kiire. Ja siinä kiireessä kaveri oli yhtäkkiä kompastunut reunaa kohti ja pudonnut siitä.

Siinä meni joitakin minuutteja ennen kuin tajusin mitä oli tapahtunut. Varmaan kymmenenki minuuttia on voinu mennä ennen ku mä oon huomannu, että kaveria ei näy missään.

Mä ryhdyin kättelee, että missäs se kaveri on. Että onko se johonki lähteny, kun yleensä me ilmoitetaan jos menee johonki. Ei näy missään ja sit... Sit alko tulee se ajatus, että ei jumalauta, ei kai se...

Aloin kävelee sinne reunaa kohti ja siellähän se maassa makas. Siinä tuli heti aikamoinen shokki ja tärinä päälle.

Siellä oli onneks apua alhaalla. Muut työmiehet oli heti soittanu apua sinne.

Mä menin niin lukkoon, että en mä tajunnu edes puhelinta kaivaa ja soittaa.

Että jos oltais yksin oltu siellä työmaalla, ni ei ois ketään ollu auttamassa, niinku se pahimmillaan työmailla on. Sit mä kuulinkin, että siinä oli aika lähellä ambulanssit tulossa ja mä tiesin, että joku on soittanu apua. Mä haahuilin aika pitkään ylhäällä ennen kuin mä menin edes alas.

Mä en tiedä mitä mä siinä ajattelin. Oli niin sekavat ajatukset. Siinä oli muutama muukin kaveri työskentelemässä vähän kauempana. Mä kävin sanomassa niille, että kaveri tippu. Eihän ne uskonu mua aluksi. Että mitä mä nyt pelleilen.

Ne sano, että sä olit kyllä sen näkönen, että sä et tienny maasta etkä taivaasta yhtään mitään.

Mulle tuli vähän huono olo kun menin alas, ku oli niin tuttu kaveri. Ei mua sillee veri haittaa, mutta kun oli tuttu ihminen ni tulee semmonen ikävä olo. Palokunnan tyypit käski muakin auttaa siinä jotain. Enkä mä kehdannu sanoo, että en mä ois halunnu olla siinä, että tekee pahaa ja heikottaa.

Sen jälkeen mä olin siellä työmaalla vielä jonkin aikaa ajatuksissani. Tommosessa tilassa ei todellakaan sais ajaa autoo. Sen huomasi itekin, kun mä hyppäsin auton rattiin. Sitä ei kiinnittäny huomioo muuhun liikenteeseen. Siinä olis voinu itelleki sattua vielä jotain.

Menin kotiin ja juttelin kaikkien mahdollisten ihmisten kanssa.

Siinä meni joitakin minuutteja ennen kuin tajusin

Mä olin töissä pois ainakin viikon, otin sairauslomaa sen onnettomuuden jälkeen. Muutama viikko meni, että se oli aina unissa ja saatto tulla joku vielä pari kuukautta sen jälkeenkin. Ne unet oli niinku painajaisia. Näki sen tilanteen uudelleen ja eri tavalla. Siinä oli kaikkee mitä ihmismieli voi tehdä ja keksii mitä vaan sotkee.

Kaiteet siellä olisi pitänyt olla. Sitä ei edes nähny tavallaan, että siinä oli vaara pudota, mutta silti olisi pitäny vaatia ne kaiteet.

Pelotti niin älyttömästi palata töihin. Keskellä holvia uskalsi seistä, mutta ei halunnu liikkua siitä mihinkään. Siinä meni oma aikansa, kun sai taas sen pelon hallintaan. Eihän noita hommia voi tehdä, jos sua pelottaa. Tai pieni pelko pitää aina olla, ni osaa olla varovainen. Semmonen terve pelko.

Kyllä me silloin töissä tiedettiin, että ei ollut turvallisuusasiat kunnossa. Mutta ajateltiin, että tää on niin päivän-selvä juttu. Ei tässä mitään voi sattua.

Kyllä siinä on suhtautuminen noissa turvallisuusasioissa muuttu aika paljon. Se muuttu sen tapaturman myötä. Tarkemmaksi sitä on tullut ja kattoo nyt, että ne kaiteet on ja kaikki muutkin on kunnossa.

Ei pelleile enää. Oon tullu huolehtivammaksi ja sillee. Kattoo nyt vähän välillä myös, että missä se työkaveri menee. Toiset saattaa sanoa, että laitetaanko niitä kaiteita vai ei. Tai että eihän tähän nyt tarvii, että tää on tässä vaan vähän aikaa. Mutta ne pitää aina olla.

Se oppi on jääny päähän. En haluu toista kertaa samaan tilanteeseen. En vierestä katsojaksi enkä itse pudota. Että oli se sen verran paha.

Ku mä siellä maassa makailin niin ajattelin, että kyllä se kiire loppu nyt tähän

Kauhee kiire oli ja niinhän siinä sitten kävi. Mä tipuin. Sattu niin paljon, että oli pakko jäädä siihen maahan makaamaan. Verta valu suusta ja mä mietin että kuolenko mä tähän nyt.

Ku mä siellä maassa makailin niin ajattelin, että kyllä se kiire loppu nyt tähän

Toimistolta saatiin ohjeet, että lähetään sinne työmaalle. Siellä oli useampia hommia tehtävänä. Ei siellä sen kummemmin perehdytetty. Työmaalle ku mentiin niin ei me edes tiedetty missä vaatteet vaihetaan. Se oli vain tällaista äkkii sinne ja hommiin. Kaililla oli kauhee kiire.

Eikä siellä ollu mitään kaiteita tai valjaita tai muutakaan. Onhan siitä ittekin ollu tietoinen, että niitä olis hyvä olla, mutta kun ei meidän työnantaja ollu antanu valjaita. Niin sitä vaan meni sinne hommiin. Niinhän siinä sitten kävi. Mä tipuin.

Se on hyvin pitkä aika pudota. Elämä vilahti silmissä. Se niinku pysähtyy se aika siksi hetkeks. Se oli varmaan vaan lyhyt aika kun tipuin, mutta se tuntu mielestäni varmaan joltain minuutilta. Siinä ehti ajatella, et voi helvetti, mitä tuli tehtyy. Ja sitten sitä mielti vaan, kuinka hyvä elämä on siihen asti ollu.

Jäin tajuihini. Ihan aluksi sitä ajatteli, että helvetti tässä on hengissä. Mut sitten toisaalta rupes huomaamaan, että kynnärpää oli tullu kokonaan tästä käsivarresta läpi. Ja että erinäiset paikat ei enää reagoi oikeasti. Mun jalka oli reiden kohdalta poikki. Sattu niin paljon, että tajusin, että ehkä nyt on parempi jäädä makaamaan tähän.

Aluksi sitä mielti, että onko sitä vammainen lopun elämäänsä. Näinkö tässä nyt kävi. Ku mä siellä maassa makailin niin ajattelin, että kyllä se kiire loppu nyt tähän.

Sä näet vaan kaikki hyvät asiat. Ne menee silmissä ohi. Seuraavaksi onkin tömähdys maahan.

Kun siinä olin aikani maannu, ni siihen tuli ihmisiä siihen ympärille. Kumminkaan kukaan ei uskaltanu koskea, kun ei ne tienny miten siinä oli käyny.

Siihen asti oli tavallaan semmoinen epätietoisuus, että kuoleeks tähän maahan sitten loppujen loppuksi vai ei. Mulla valu verta suusta ja sit mulla oli tää silmä oli melkein kokonaan pullahtanut ulos ja muuta.

Se lääkäri otti sen tilanteen kyllä haltuun. Sillä oli varmat otteet ja se selvitti mulle tilanteen.

Hoitoa on ollut ihan riittävästä, mutta kaikesta on pitänyt taistella. Se on joillekin lääkäreillekin niin kynnykskysymys esimerkiksi myöntää fysioterapiaa, koska ne luulee, että se leikkaus on kaikki kaikessa. Ja sit tuntuu, että noilla laitoksilla ja muilla on vaikee toimia keskenään. Et se ehkä tässä on, et ne toimis keskenään, niin että jäis ylimääräisiä välikäsiä ja muita pois.

Vaimohan joutu tietysti lopettamaan työt silloin vähäksi aikaa. Eikä se meikäläiselläkään palkka juossu, kun makasin siellä sairaalan sängyssä. Se on hirveen vaikeeta saada ketään korvaamaan niitä ansiomenetyksiä mitä niistä tulee. Ku tässä on asuntolainat ja muuta päällä ni hulluksihan tässä meinaa tulla. Se alkaa mennä siedettävyyksirajan alapuolelle, kun pitää alkaa miettimään, että mitä ruokaa sitä ostaa. Se ei oo enää kohtuullista.

Se lääkäri otti mua kädestä kiinni ja sano, että kyllä sä tästä selviät.

Ku mä siellä maassa makailin niin ajattelin, että kyllä se kiire loppu nyt tähän

Totta kai mä koen syyllisyyttä ku mulle sattui se onnettomuus. Mä tekisin tuolla paljon mieluummin töitä enkä olisi tässä tilanteessa ollenkaan.

Kumminki se muuttaa elämää niin paljon, että tavallaan on joka päivä semmosessa pienessä epätietoisuudessa, miten elämä jatkuu. Tähän mennessä oot kokoajan itte sen tienny, että sä oot töissä ja pystyny vaikuttamaan omaan elämään. Mut sitten pitäisi kaikennäkösiä uudelleenkoulutusjuttuja ja muita. Kerran päättäny, että toi on mun ammatti, niin eihän sitä voi sit jättää yhtäkkiä vaan. Välillä menee yöunet siinä, kun miettii mitä tulevaisuus tuo tullessaan.

Edelleen kun kattoo vähän korkeemmalta paikalta, kuinka pitkä matka siitä on alas, ni joka kerta se ottaa sydämes-tä. Se ei se oo mitään korkeanpaikankammos, vaan se on enemmänkin korkean paikan kunnioitusta.

Se on ihan sama laitteiden kanssa. Aikoinaan, kun mä opiskelin niin opettaja sanoi, että niin kauan kun sä kunnioitat sitä konetta, niin se kone kunnioittaa sua. Sit sinä päivänä, kun sä et enää kunnioita sitä konetta, niin sen jälkeen sä voit kattoo kun sun sormet on siellä jossain terässä. Se oli aika hyvä opetus. Se pisti ajattelemaan.

Jos koet sen työympäristön turvattomaksi, niin silloin pitää kieltäytyä töistä. Ei siitä kieltäytymisestä tarvii mitään numeroa tehdä. Ihan hyvin sen saa hoidettua sillei, että kysyy työnjohtajalta, miten se on tarkoitus tehdä ne putoamissuojaukset ja muut.

Mä en ite kieltäytyny, koska mä koin, että jos mä kieltäydyn niin kukahan mulle maksaa palkan. Ja parhaimmassa tapauksessa saan vielä potkut tai saan muuten tukalan työympäristön, kun rupeen hankalaksi. Nyt jos sais päättää, niin en menis sinne. Mut ei se nyt enää auta.

Kyllä mä luulen, että mun elämä jatkuu ihan hyvin. Mutta se jatkuu silleen, että ei oo tärkeintä, että onko sulla se parkkipaikan hienoin auto tai onks sulla uusin keittiö tai mitään muuta vastaavaa.

Nyt sitä on miettiny, että onpa hyvä, että on tullut tehty paljon töitä ja ansaittuu jotain. Mutta kyllä sitäkin on miettiny, että ei niitä kumminkaan tonne hautaan mukaan saa. Ei sillä rahalla oo enää

silleen merkitystä, että oli sitä paljon tai vähän, kun se ei tuo onnee kumminkaan. Mutta sen verran tietysti rahaa tarttee, että pärjää. Että sun ei tarvii sun unelmia tuhota sen onnettomuuden takia.

Sitä keskittyy enemmän jokaiseen päivään. Koittaa nauttia niistä. Sitä osaa arvostaa sitä mitä on paljon enemmän, kun sen on kerran meinannut menettää.

Jostain syystä tungin peukalon sinne terään

Siinä oli hosumista. Peukalo osui sirkkeliin. Onneksi työkaveri oli paikalla, en olisi yksin pärjännyt. Työntöpalikalla sen onnettomuuden olisi välttänyt. Nyt sitä on tullut käytettyä.

Jostain syystä tungin peukalon sinne terään

Irrotettiin kaverin kanssa paneleita seinästä ja sahasin sirkkelillä siinä semmosii pitkii kiiloja. Jostain syystä tungin peukalon sinne terään. Yhdet kiilat mä ehdin sahata ennen sitä onnettomuutta. Ku se levy ei lähtenytäkään seinästä, ni lähin sitten sahaamaan toisia kiiloja. No, sit ei tarvinnutkaan miettiä hetkeen levyjen irrottamista sen jälkeen. Oikean käden peukaloon se osui. Peukalosta lähti lähes tulkoon kokonaan tuo tartuntapinta pois. Mutta sillai kävi tuuri, ettei peukalo menny kokonaan poikki.

Kyllähän se alkoi sit hetken kuluttua sattumaan niin paljon, että sitä oli ihan talutettavissa. Siinä oli onneks työkaveri mun kanssa. Ilman hänen apua mä en olis päässy edes alas kerroksista. Hän

Mulla ei oo oikein mitään muistikuvaa sitä onnettomuudesta. Se on jääny vähän pimentoon koko tapahtuma. Mitään liukastumista ja semmosta ei ollu. Jotenki kai vaan silmä sekos, enkä tajunnu, että mistä se terä tulee ulos.

nappas paitansa, kääri sen peukalon ympärille ja talutti mut pois sieltä. Verta tuli jonkun verran. Sit lähettiin. Sen kaverin toiminta oli kyllä esimerkillistä.

Työnjohtaja heitti mut sairaalaan hoitoon. Siellä ne neulo kasaan sen mitä siitä oli jäljellä. Oli se kyllä niin kipee, että se oli jotain ihan järkyttävää. En olis uskonu, että yks peukalonpää saa ukon niin pois tolaltaan. Kyllä se oli aikamoista särkylääkkeitten syöntiä pari viikkoo. Se oli se sirkkelin luuhun osuminen se mikä siinä sattuu.

Kirurgikin sano, että sormenpäät yleensä ja etenki peukalot on niin herkkiä. Peukalon hermot meni kaikki poikki. Pikkuhiljaa ne kasvaa tietysti, mutta ei se vielääkään sillai kunnossa ole. Esimerkiksi naularepusta ruuvien ja naulojen noukkiminen on aika hankalaa. Kyllä se tunto pikkuhiljaa palautuu, mutta ei siinä vielä selaista tunto ole mitä aikasemmin.

Kai se oli jonkinnäköinen opetus siitä, kun kuusi viikkoa piti ihmetellä kotona sen kanssa. Kyll se jonkun näköistä kärsivällisyyttä kasvattaa. Kyllä sitä tuli pari kertaa mietittyä oisko sen homman voinu tehdä jotenkin muutenkin.

Oli kohan siinä ollu sellaista hosumisen makua, että piti saada nopeesti ne kiilat ja levyt irti seinästä. Sellainen vanha nyrkkisääntö mitä on oppinu, että rakennustyömaalla ei oteta yhtään juoksuaskelta eikä molemmat jalat saa olla irti maasta. Siellä ei siis hosuta. Ripeästi toimitaan, mutta ei hosumalla. Se on sellainen minkä pitäisi olla kaikilla selkäytimessä. Tämä oli omalle kohdalle taas muistutus siitä.

Alussa oli vähän semmonen olo, että teki pahaa lähestyäkään sitä kyseistä vehjettä. Mutta sit se meni ohi sen ensimmäisen sahauksen jälkeen. Ja alussa, kun kattelin telkkaria ja oli kuva jostain rakennustyömaalta ja siinä sahailtiin sirkkelillä, ni kylmät väreet siinä meni.

Nyt ku on ollu ammattikoulupoikia tossa työmaalla ni kyll niille tulee sanottua, että varovasti niiden kamojen kanssa. Se on kuitenkin nii, että joku voi saada sirkkelillä oikein tosi pahaa vahinkoa aikaan, jos käy huono tuuri. Mä koen, että mä itse pääsin aika pienillä vaurioilla.

Tosi kylmänarka se on ja sit tarttuminen on ongelma vielä. Varsinkin ku on jotain pienempiä nauloja ja ruuveja, ni niitä on kyl hankalampi käsitellä. Kyllä kai tästä ajan myötä peukalo tulee.

Se on tietysti totta, että työntöpalikalla se ois pystynyt välttämään. Nyt jälkikäteen sitä palikkaa on kyllä tullu käytettyä.

Kaveri oli poissa ja menin hänen tilalleen. Alumiinitelineet ja minä irrotan kattolankkua. Väänsin sorkkraudalla ja teline pakeni alta pois. Makasin maassa ja mietin olenko halvaantunut. Ambulanssi tuli. Sain kipulääkettä ja sitten sairaalaan. Se on vaan pieniä juttuja, mitä pystyy tekee ja kotonakin kun siivoo, ni pitää kontata.

Se teline kaatu alta

Viitisen vuotta sitten kävi tämä ikävä tapaturma. Kaveri oli poissa töistä ja jouduin sitten hänen tilalleen sinne työmaalle. Siinä oli sellaiset alumiinitelineet. Se oli semmonen kaitateline, millä mä seisoin. Olin siellä parin metrin korkeudessa. Kiipesin ottamaan yhtä lankkuu katosta pois. Se katto oli vähän korkeemmalla ku tavallinen huoneen katto, ku se oli semmonen aulan katto.

Se lankku ei lähteny pois kunnolla, ni sanoin kaverille, että anna sorkkarauta. Hän antoi raudan ja mä sitten väännin sitä lankkuu. Mä olin poikittain siellä ja painoin jalalla ja sitten se teline kaatu. Se niinku pakeni alta pois. Mä kaaduin selälläni siihen betonilat-tialle. Sen jälkeen meni pää pimiäksi hetkeksi aikaa.

Kokeilin heiluttaa varpaita ihan ekana. Otin kengät pois ja tunto oli, kun niitä nosti. Ekana tosiaan ajattelin, että oonko halvaantunu.

Siinä mä olin sitten ja työkaveri ja työnjohtaja tuli siihen ja kysy, että mikä sulla on. Sanoin, että tipahdin telineeltä ja löin ton sel-käni ja että tuntuu siltä ku sinne olis puukolla lyöty, että en pääse mihinkään. No, he taluttivat mut pukuhuoneeseen ja mä noiduin siinä. Siinä vaihdettiin mulle omat vaatteet päälle. Ambulanssi tuli ja ne veti mulle piikin kipulääkettä ja sitten sairaalaan.

Siinä kävi poliisit kuvaamassa ja kaikkee. Kaikki oli telineen ja muun suhteen ihan ok. Pyörät oli lukittu, niin kuin asianmukaisesti pitää olla. Enkä ollu liian korkeella, että ei siihen tarvittu sivureunoja.

Ensimmäisenä kokeilin, että jäsenet liikkuu.

Kyllä mun perhe säikähti kun sanoin, että oon sairaalassa, että putosin telineiltä ja selkä meni. Kyllä ne meni hiljaseksi.

Neljä päivää olin sairaalassa. Selkä kuvattiin ja laitettiin. Välilevy mulla meni murskaks. Yksi nikama halki. Neljä kuukautta pidin semmosta korsettia yötä päivää, että selkäranka säilyis oikean muotoisena. Jälkeenpäin sitä miettii, että onni onnettomuudessa, että selvisin tuostakin vähällä.

Liikkuminen ja nostaminen ei onnistu. Se on vaan niin pieniä juttuja mitä pystyy tekimään. Nyt kotonakin, jos siivoon, ni pitää kontata, ku ei pysty kumartaa. Nyt kun tässä taas istun ni ihan kun olis helapää tuolla selässä. Joutuu koko ajan istuessa liikkumaan.

Ennen lenkkeilin paljon. Nyt on juokseminen ja hiihtäminenkin kielletty. Vesijumppa, vesikävely käy.

Puoli vuotta se vakuutusyhtiö makso korvauksia, mutta sitten olis pitäny mennä töihin. Mä olin eka kuukauden töissä sillei, että mä kokeilin. Työnantaja kirjoitti semmoset paperit, että eihän tota voi töissä pitää, että ei se pysty edes kävelemään. Lopputulos oli sitten se, että sain vakuutusyhtiöltä päätöksen, että saan puolikasta tapaturmaeläkettä 65 vuotiaaksi asti. Mutta en kokonaista, vaikka en pysty töitä tekemään enkä edes istumaan rauhassa, ku koko ajan selkää pakottaa. Buranaa pitäisi heitellä.

Minä oon aina pitänyt huolen siitä, että mihinkä meen ni se on kunnossa, vaikka siitä tulis ilmiriita.

Se teline kaatu alta

Sitten vakuutusyhtiö eväs kaikki hoidot, vaikka laki edellyttää, että pitäisi hoitaa koko ajan. Olis kirveellä töitä. Niillä oli näkemys, että pystyn tekemään töitä ja sitten ne koitti kouluttaa.

Tietokonekurssilla mä olin hetken, muuta enhän mä pysty siellä keskittymään. Kokoajan tämmöstä särkyä, ni eihän siitä tuu mitään. Mä jouduin jättämään sen kesken.

Nostan kanssa hattua työvoimatoimiston tyypille. Hän hommas mulle semmosta oppisopimuskoulutusta.

Se mun asianajaja ja se työvoimatoimiston ihminen niin ne teki mulle kyllä semmosen palveluksen, että oon erittäin tyytyväinen. En mä olisi pysynyt pystyssä, ellen olisi saanu sitä mun asianajajaa. Reilu kolme vuotta siinä päätöksessä meni. Asianajajalle kiitos. En olis tässä muuten jaksanu. Enkä olis varmasti osannu.

Mutta kukaan työnantaja ei ottanut töihin selkävikasta. Ei rampaa oteta töihin, sanottiin suoraan. Olin kahteen paikkaan jo päässy, mutta sitten kun tuli ilmotus, että selkäviika ni vedettiin risti eteen.

Tuon tapaturman ois ehkä pystynyt estää sillä, että siinä olisi ollut semmonen isompi teline, mikä ei kaadu.

Kyllä mä sen sanon, että ihmissuhteet on kaikonnu. Työkaverit, niitä ei näy. Sosiaalinen kanssakäyminen on hiljentynyt. Kyllä mä oon yrittänyt ottaa ihmisiin yhteyttä, mutta ku niillä on niin pirunmoinen kiire. Mä en ymmärrä sitä kiirettä. Enää ei oteta yhteyttä ihmiseen, vaikka on puhelimet ja kaikki. Ainut on yksi kaveri, joka joka joulua lähettää jonkun jouluviestin ja kesällä ottaa yhteyttä. Siinä se on. Siihen se on jäänyt.

Me pidettiin meidän ryhmällä hyvä järjestys siinä. Meitä oli siinä neljä tekemässä, että sen pysty kaikki kontrolloimaan. Putoamis-suojia ja kaiteita ei puuttunut ikinä. Eikä hosuttu ja asiamukaiset suojaukset ja telineet oli aina. Ne on ehdottomat ennen kuin alkaa mihinkään töihin. Ei mistään tikuilta ja rempuloilta saa alkaa työskentelemään. Ja yksin ei saisi jäädä töihin.

Mun mielestä valvonnan rakennusalalla pitäisi olla yllättäviä valvontaiskuja. Ei mitään ilmoiteta viikkoa ennen, että sitten siivotaan siellä. Se on pahimmillaan niin silmänlumetta ku olla ja voi. Ja sakkoja vaan, eikä mitään rikesakkoja. Mun mielestä se sakko pitää panna sille rakennuttajalle, joka on vastuussa siitä työmaasta. Sehän se vastaa eikä aliorakoitsija. Aliorakoitsijahan tekee just niinku se rakennuttaja haluaa.

Kyllä elämä jatkuu. Positiivisin mielin mennään eteenpäin, ei tässä voi itkeäkään.

Kukaan ei voinu sitä etukäteen tietää

Työntekijä jäi putoavan seinäelementin alle. Kukaan ei voinut sitä etukäteen tietää. Kaiken piti olla kunnossa ja niin vain kävi. En enää halua ikinä kokea tätä tai istua oikeudessa syytettynä. Kyllä tuota tapahtumaa kuljettaa mukanaan läpi elämän.

Kukaan ei voinu sitä etukäteen tietää

Sitä toivoo että kävis tuuri.

Sillon kun tää onnettomuus tapahtu, niin yks kaveri oli työmaalla tekemässä töitään ja jäi sitten putoavan seinäelementin alle.

Itse sain puhelinoiton yrityksen työturvallisuuspäälliköltä. Se tuli puhelimen kaiuttimeen autossa ja, kun mun perhe oli kyydissä, niin mä aika nopeesti pistin sen siitä luuriin.

Hän sano mulle, että työmaalla on tapahtunut onnettomuus. Että yksi elementti on pudonnut ja mies ollu alla. Siinä vaiheessa ei ollu vielä mitään selvää, mutta kaikki meistä osas jo melkein arvata miten siinä valitettavasti käy. Kyllähän mä heti lähdin sinne työ-

maalle. Ja soitin saman tien takasin, kun auto oli tyhjä. Yritin saada lisätietoo siitä mikä se tilanne oikeesti on. Kyllähän sitä siinä automatkalla kerkes käymään läpi.

Mutta todellisuus selvis aika nopeesti. Siellä oli pelastushenkilökunta ja turvatoimijat. Sit suojattiin sitä ympäristöä ja järjestettiin sinne vartiointi. Katottiin ja selvitettiin tilannetta.

Mietittiin vähän sitä meidän henkilöstöä, että minkälaisessa kunnossa on ja erityisesti onko vastaava mestari kunnossa. Mietittiin kuka ottaa vastatakseen siitä raivaustoimesta, koska päätettiin vapauttaa se vastaavan mestari hetkeks aikaa.

Onnettomuuden uhri oli tuttu mies. Ja kun tuo hanke lähti, ni minä kysyin häntä sinne töihin. Tietysti tuli semmonen ajatus, että pitikin päästää hänet sille työmaalle töihin. Mutta ei sille se vaan voi mitään, huonoa tuuria. Kukaan ei voinu sitä etukäteen tietää. Ja toisaalta tiesin, että se kaveri halus tehdä näitä hommia.

Mutta kyllä sitä monta kertaa, vaikka siitä on nyt monta vuotta aikaa, ni kyllä sitä vieläkin miettii monta kertaa.

Työmaalla oli tietysti hyvinkin järkyttynyttä väkeä. Mutta nopeasti porukka palasi töihin sen jälkeen. Ne otti sen niinku itelleen terapiana sen tekemisen. Että jos jää kotiin miettimään, niin se voi olla niinku enemmän pinnalla. Yks kaveri kyllä aikalailta kohta jättäytyi pois hommista. Varmasti sillä onnettomuudella oli vaikutusta siihen.

Kyllä siitä onnettomuudesta jonkin verran puhuttiin meillä töissä. Ei meistä ehkä kukaan tuntenu tehneensä mitään väärin. Mun mielestä se asennustyö ylipäätään suju hyvin. Siinä ei ollu mitään tavanomaisesta poikkeavaa ja kaikki työntekijät oli kokeneita.

Siellä oli kaiken kaikkiaan syytettynä useampi ihminen. Kaikilla oli sama rikosnimike: kuolemantuottamus ja työturvallisuusrikos. Kaks tuomittiin kuolemantuottamuksesta ja työturvallisuusrikoksesta ja minut työturvallisuusrikoksesta. Ne oli päiväsakkoja. Ihan kohtalaisen isot sakot.

Sitten kun tuli syyte jossa luki kuolemantuottamus, niin kyllä se pani miettimään, että huhhuh.

Kukaan ei voinu sitä etukäteen tietää

Totta kai vakava paikkahan se oli alusta alkaenkin, mutta sit kun näkee sen viranomaisen leimalla ja allekirjoituksella varustetun paperin ja sä meet oikeuteen kuunteleen, kun sua syytetään kuolemantuottamuksesta, ni kyllä se on vakava paikka. Vähän tuli semmonen hätä, että mitä tää tarkoittaa. Vankeusrangaistuksen tai ehdollistakin siinä voi saada. Se on selkeesti ollu elämän vakavimpia paikkoja se.

Se mikä siinä yllättää enskertalaisen on se, miten syyttäjä esittää asiansa oikeuskäsittelyssä kohtalaisen provosoivasti ja että kaikki mitä sä oot tehny ja jättäny tekemättä, ihan kaikki, on ollu huonosti. Se on semmonen paikka, että siinä on pinna tiukalla. Että joku saakin normaalin tekemisen kuulostaan siltä, että kaikki menee ihan kamalasti.

Kyllä toi kaikki vaikutti työturvallisuuteen suhtautumiseen. Me oltiin oltu aika herkkänä jo ennen sitä tapaturmaa.

Mut sen mä oon nyt ainakin oppinu ja päättäny, että se puuttumiskynnys pitää olla äärimmäisen matala, kun on kyse työturvallisuudesta.

Ei voi katsoa läpi sormien. Jos määräys sanoo, että kaikilla on kypärä, niin kaikilla on kypärä. Jos ei oo kypärää, ni voi olla siellä tontin ulkopuolella ja ei saa palkkaa. Menee tontin sisäpuolelle, on kypärä ja maksetaan palkkaa. Ja se puuttumiskynnys pitää olla kaikille sama. Ei voi olla jotain joukkoo, joka saa tehdä jotain. Ja sitten toisien tekemisiin puututaan. Sääntö on sääntö ja sitä noudatetaan ja mitä vähemmän poikkeuksia niin sitä helpompaa sitä on valvoa.

Kyllä se semmoinen tapahtuma on, että kyllä mä sen läpi elämäni mukana kuljetan.

Mä en ainakaan halua istua oikeudessa enää uudestaan. Ja mä voin kertoa, että säkään et halua.

Oli aamu. Ihan syytön kaveri kuoli. Kiire on siinä kohtaa ohi. Seuraavana yönä ei paljon nukuttu. Osa oli hiljaa. Osa puhui, vaikkei ollut puhuttavaakaan. Yksi meni täysin kuoreensa. yksi syytti itseään eikä suostunut enää töihin. Porukan johtajalle se oli kovin paikka. Kauan aikaa meni selvittää siitä normaaliin elämään.

Kiirehän on jo siinä kohtaa ohi

Pari vuorokautta siinä meni ennen ku pysty ajattelemaan mitään muuta.

Oli aamu ja pojat oli siellä työmaalla töissä. Muutaman tunnin kuluttua sattui onnettomuus, jossa yksi nuori työmies kuoli. Se oli tietysti kaikkein kamalin lopputulos mitä olla voi. Ihan syytön kaveri kuoli.

Ambulanssi ja poliisi tuli saman tien sitten paikalle. Kiirehän on jo siinä kohtaa ohi. Vainaja vietiin pois työmaalta. Sit tuli kaks ryhmää sosiaalipuolen ihmisiä ja piti kriisipalaverin. Siitä oli apua. Osa porukkaa oli ihan hiljaa. Osa puhui, vaikka ei ollut mitään puhuttavaakaan. Se oli semmosta kaaosta.

Me mentiin poikien kanssa syömään ja käsiteltiin tätä asiaa. Seuraavana yönä ei paljon nukuttu. Kaikki oli niin sekasin.

Me tultiin seuraavanakin päivänä ensin työmaalle. Kaikki keräänty sinne, koko työmaan porukka, ja siellä oli semmonen hetken hiljaisuus. Ja sitten lähdettiin poliisikuulusteluihin ja siinä meni se koko päivä sitten.

No sitten pikkuhiljaa totta kai se onnettomuus siirtyy ajatuksissa taustalle. Mutta ei se saa koskaan hävitäkään muistista.

Mä olin yhteydessä meidän työterveyteen ja pyysin poikii käymään siellä. Ei ne siellä kauheesti käyny. Sitä asiaa ruvettiin sitten käsitteleen vähän niinku krouvimmin. Yksi kaveri meni täysin kuoreensa, ei puhunu mitään. Toinen jatko sitä, että jos ottaa pikku kaljan ni

kai se siitä sitten helpottaa ja kolmas vaan ei puhunu asiasta sen enempää, mutta ei sit suostunu myöskään töihinsä.

Mä sit yritin hölmönä siinä välissä jossain luovia. Siinä on pakko saada se yhteys miehiin jotenkin säilymään. Me sit puhuttiin joko asiasta tai asian vierestä. Puhuttiin seuraavan viikon töistä ja kaikista.

Yksi kaveri syytti itseensä siitä tapaturmasta. Se olis halunnu jäädä eläkkeelle, kokonaan pois hommasta, mut mä pakotin sen tavaltaan jatkamaan. Ja kyllä se jatkukin sitten se homma ja se pääsi siitä ylitte.

Siitä ryhmästä on nyt yks jääny sairaseläkkeelle. Siis hänellä oli ennestäänkin terveysongelmaa, mutta ehkä tää oli sitten se lopullinen niitti.

Työporukan johtajalle tämä oli kova paikka. Nuori kaveri. Sen jälkeen ei yksikään työmaa onnistunu. Se meni ihan kerta kaikkiaan häneen. Siihen asti oli menny ihan kivasti.

Sitten kun tuli tuomiot, niin nehän oli semmoset ku odotettiin. Tuomion tultua sitä tajusi että nyt se on käsitelty. Sen jälkeen elämä palasi jotenkin ennalleen.

Mä olin kyllä tosi pettyny koko oikeusprosessiin, mutta helpotushan se oli siinä suhteessa, että yks osa sitä tarinaa on niinku loppu.

Se ei vaan saa katketa se juttu siinä vaiheessa. Jotenkin täytyy väkisin saada elämää eteenpäin. Ja aikahan siinä sit on se paras hoitaja.

Tänä päivänä siitä onnettomuudesta ei puhuta kovinkaan usein, mutta mä huomaan vaan sen että kun nuoria kavereita meilläkin lähtee reisuun ni kovasti niitä aina varotellaan siitä, että kattokaa nyt. Että on tämmöstä ja tämmöstä. Että kyllä se on vaikuttanu.

Mä en tuu sitä tapausta koskaan unohtamaan.

Mulla siirty kalenterista kaikki päivämäärät seuraavaan vuosikalenteriin. Myös tämä tapaturmapäivä. Mä nään sen joka vuosi, kun se tulee sieltä vastaan ja siinä vaiheessa on taas syytä nolata ajatuksiaan ja miettiä. Jos tullu vähän liikaa vauhtia ni se on taas jarrun paikka.

Sitä mä oon miettiny miten mä voin evästä porukan paremmin, että se ei mee semmoseks jankuttamiseksi. Yks on tietysti se, että mä kuljen työmailla. Mä voin yhtäkkiä ilmestyy sinne ja mennä haastattelemaan poikia ja käydään kahvilla koko sakin kanssa. Ja sitten virittää hölmöjä kysymyksiä ”miks tossa tollanenkin on”. Se aina puree hyvin ku ne joutuu selittämään sen jotenkin. Sen näkee, että jos selittelyks menee, niin asia ei oo oikein asiallisesti hoidettu. Sillon semmonen asia myös korjaantuu.

Mä yritän keksiä koko ajan sitä oikeaa konstia, miten nämä turvallisuusasiat kuuluis hoitaa.

Ehkä sitä konstia ei olekaan, mutta mä etsin sitä mun tapaa hoi-
taa tätä. Jotkut sanoo, että musta on tullu jäkättäjä, mutta sitä
kai mä oon aina ollu.

Työsuojelu, työturvallisuus se on mun lempiasiani tänä päivänä.
Ja oli se sitä ennenkin, mutta nyt mulla on näyttöä. Tämän tapa-
uksen jälkeen mulla on uskottavuutta.

Minkään näköstä tietosta riskii ei saa ottaa. Semmonen kaiken-
näkönen koheltaminen täytyy saada pois ja niinku just näitä aika-
taulujakin kun kattoo. Ei yritetä ylitöillä ja hirmusella vauhdilla. Ei
todellakaan.

***Sen sanon että ei sinne ladun varteen saa ketään
jäää. Niin arvokasta se työ ei koskaa oo. Ei
mikään työ.***

Yhdessä osaamistasi rakentaen

**RATEKO KOULUTTAA
TYÖTURVALLISUUTTA
- MYÖS SINUN
YRITYKSESSÄSI!**

Tutustu
koulutustarjontaan:

www.rateko.fi

**RAKENNUSTEOLLISUUDEN
KOULUTUSKESKUS RATEKO**

Kaupintie 2, 00440 Helsinki, vaihde 09 12 991, www.rateko.fi

Työtapaturma sattuu ja koskettaa...

SUOJAA ITSESI.

Sinua odotetaan terveenä kotiin.

Rakennusliitto

www.rakennusliitto.fi

storaenso

Turvallisia
ratkaisuja
rakentamiseen
ja teollisuuteen.

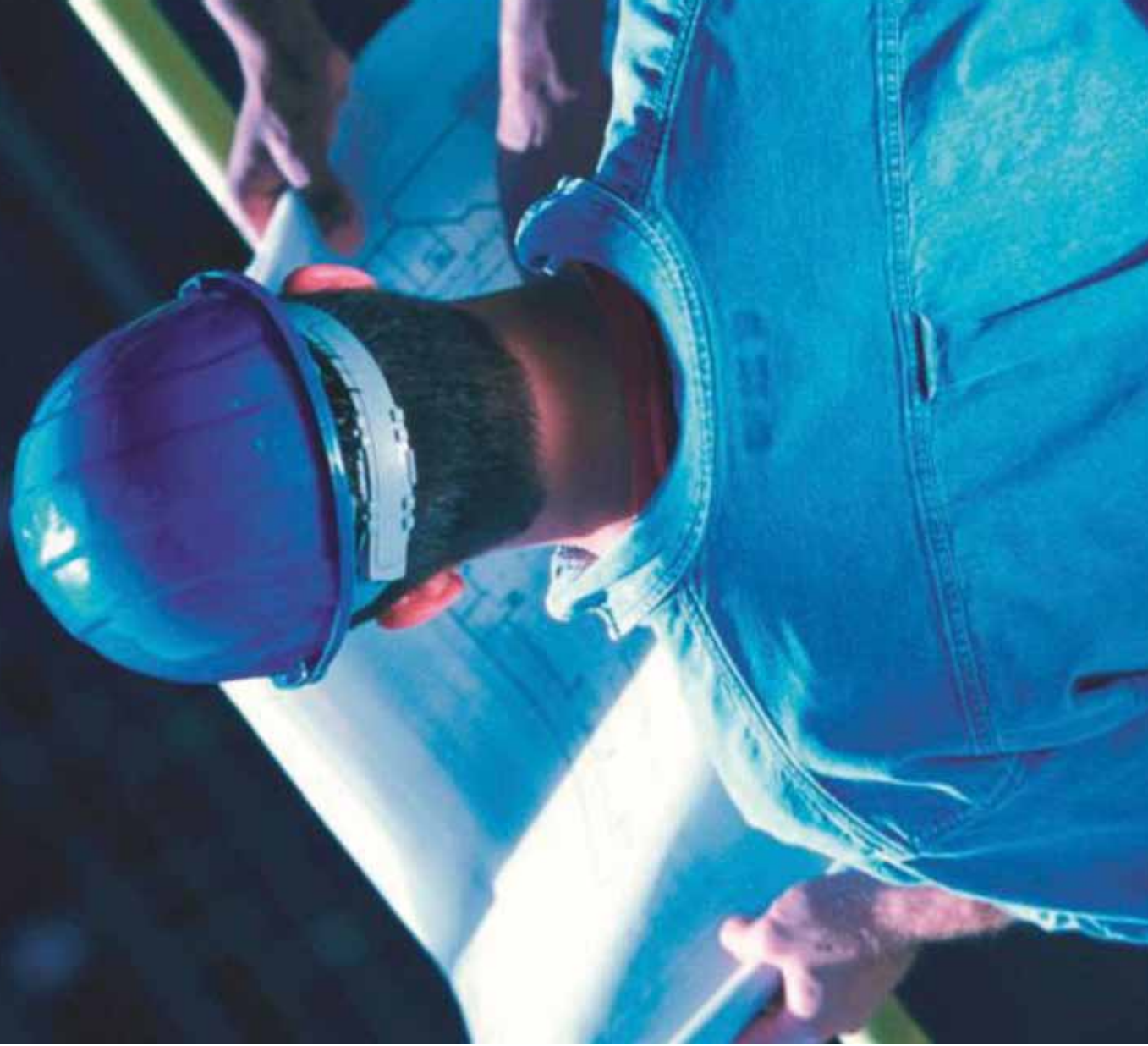
Stora Enso Wood Products
www.storaenso.com

vepe

77 vuotta

vepe.fi

Kestäviä ratkaisuja työturvallisuuden parantamiseksi

JUSSI MARKKANEN

RAKENNUSTYÖMAAN TURVALLISUUSSUUNNITTELU

Rakennustyömaan eri osapuolten lakisäätteiset ja sopimukseen perustuvat turvallisuustehtävät ja -velvollisuudet tiiviisti ja käytännönläheisesti:

- Ilmoitukset ja valinnat
- Työmaasuunnitelmat
- Työmaan tarkastukset ja turvallisuusseuranta
- Pätevyysvaatimukset ja lupakirjat
- Luvanvaraiset työt ja poikkeusluvut, Varastointiluvat
- Muita työsuojelutoimenpiteitä.

Yli 80 kuvaa ja malliksi täytettyä lomaketta.

2011, 228 s., isbn 978-952-5785-68-5

74,20 + alv 9 %, yht. 80,88

**Uudistettu ja
ajantasaistettu
painos alan
perusteoksesta.**

Putoamissuojaimet tehokkaaseen työturvallisuuteen

NAVAHO BOD FAST -*valjas*
Kattotöistä mastoihin,
erinomainen käyttömukavuus.

VERTEX BEST -*työkypärä*
Pysyy päässä kaikissa
työasennoissa.

GRILLON -*säädettävä liitosköysi*
Monipuolisin säätököysi
markkinoilla, kattotöistä mastoihin.

Kärnä Oy

www.karnaoy.fi / p.010 4399430

Kauttamme myös korkeanpaikantyöskentelykoulutukset.

Maahantuonti www.vandernet.com

© Jan Kolar - Martin Turek